

Riny in Boeken

Beste mensen,

Ik weet niet of jullie een paar weken geleden de show van Brigitte Kaandorp op TV gezien hebben. Niets is meer vanzelfsprekend volgens haar. Vroeger hield bv. je vader van je moeder. Nu houdt je vader ook van een moeder, alleen van een andere dan die van jou... Zo is het ook in de wereld der letteren. De vanzelfsprekendheid dat met "lezen" bedoeld werd dat je vanaf het papier de woorden las die het verhaal vormden, dat je dat in je eigen tempo deed en dat je als je stopte een boekenlegger in het boek deed (of voor de slordigen onder ons, de bladzijden omvouwde), die vanzelfsprekendheid is er niet meer. Gesproken boeken worden voorgelezen terwijl je met iets heel anders bezig bent en de e-reader die toch aan een opmars bezig lijkt te zijn maakt dat het lezen voor de gebruiker daarvan in de toekomst zoiets zal zijn als sms-en met een mobieltje.

De vraag is: houden we die ontwikkelingen tegen? Nee, natuurlijk niet. Maar of iedere rechtgeaarde boekenliefhebber daar gebruik van gaat maken, betwijfel ik. Neem de nationale voorleesdagen die altijd in januari gehouden worden. Het voorlezen krijgt dan veel aandacht op scholen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. Bekende en minder bekende Nederlanders lezen de kinderen voor tijdens die dagen (hoe bekender de Nederlander, hoe meer pers overigens). Het verhaal is belangrijk

Verder in dit nummer:

- Noud Bles: Twee postboden en een postduif: drie redenen om te lezen
- Kunst in de winkel
- Aanbevolen boeken
- Paul Troost: A neverending story

maar zeker zo belangrijk zijn de illustraties voor de kinderen. Regelmatig laat de voorlezer de plaatjes bij het verhaal zien. Ik heb een visioen van een voorlezer die met z'n e-reader in de hand dit sfeertje probeert te realiseren.

Een andere vanzelfsprekendheid nl. dat een redacteur van een uitgeverij bepaalde of zij jouw boek wilden uitbrengen, is ook niet meer vanzelfsprekend. Iedereen die een manuscript heeft geschreven kan dit laten drukken bij een paar speciale uitgeverijen. Je moet dan wel alles zelf verzorgen want zij investeren verder niet. In de praktijk betekent het dat deze boeken in kleine kring blijven circuleren want er wordt verder geen publiciteit aan gegeven. Nu las ik vandaag in ons vakblad dat er in Amsterdam een winkel geopend is die alleen maar deze boeken die "in eigen beheer" uitgebracht zijn, wil gaan verkopen. De betreffende schrijver kan dan een hoeveelheid schap- of etalageruimte "huren" zodat z'n boek meer aandacht krijgt.

Eigenlijk vergelijkbaar met een gerenommeerd schrijver in de boekhandel uitnodigen. Alleen is de betaling dan precies andersom!

Niets lijkt meer vanzelfsprekend: zullen we de Bemmelse Kerstmarkt dan maar eens in de zomer houden?

Groetjes,
Riny Polman

Twee postboden en een postduif: drie redenen om te lezen

Waarom lezen lezers een boek? Twee antwoorden geeft Carla Bogaards in haar roman *De verdronken postbode*. Ik noemde deze titel in de decemberruwbrieff. In de eerste dagen van 2010 las ik drie boeken met opmerkelijke overeenkomsten. Die ontdek je alleen als je leest. Dat zou een goede reden zijn om die boeken te lezen. In hoofdstuk 15 van haar boek geeft Carla Bogaards twee andere: 'Jij bent volgzzaam,' roept Eva, de vriendin van de postbode, hem toe. 'Dat is je natuur, je blijft tot je pensioen de post

bezorgen en je blijft tot je dood boeken lezen die andere mensen verzonnen hebben. Je leest en je leest, je houdt niet meer op, zelfs een saai boek.' Eva leest anders: '...dan sla ik gewoon iets over wat me niet aanstaat, dan maak ik mijn eigen boek.' Hij leest met respect voor de schrijver, zij grijpt tijdens het lezen in zodra

zij daar zin in heeft.

Postboden hebben een ingebakken eerbied voor de geheimen die ze in handen krijgen, of ze nu in een envelop zijn verpakt of opgeborgen in de pagina's binnen de boekomslog. Mario Jiménez, de hoofdpersoon uit de kleine roman *De postbode van Neruda* van de Chileense schrijver Antonio Skármeta is een toonbeeld hiervan. In het afgelegen vissersdorpje aan de Stille Oceaan krijgt hij de baan als postbesteller van slechts één, verafgelegen wonende klant, maar die klant is wel Pablo Neruda, de grote, alom bekende en geliefde Chileense dichter. Mario bemoeit zich met de post die hij bezorgt. Zou de langverwachte brief van het Nobelprijscómité erbij zitten? Zitten er liefdesbrieven voor de dichter tussen? Eenmaal bij zijn klant heeft Mario alle tijd en hij vraagt: Wat is een metafoor, hoe ontstaat een gedicht? Over de zee en het eiland, antwoordt Neruda: '...met zeven groene tongen, van zeven groene tijgers, van zeven groene honden, van zeven groene zeeën, spoelt hij over haar heen, kust haar, maakt haar nat en slaat zich op de borst zijn naam herhalend.'

Nog meer redenen om te lezen vind ik in *De autist en de postduif* van de naar het Westen gevluchte Iraakse schrijver Rodaan Al Galidi. Ik zou zijn

prachtige roman nooit gelezen hebben als niet op een nacht mijn echtgenote en ik tegelijk in bed overeind schrokken. Wat een schitterende Iraanse muziek, riep zij. Wat een intrigerende schrijver, reageerde ik. Wij luisterden beiden voor het inslapen naar Casa Luna, een te weinig geprezen radioprogramma van de NCRV dat op sommige dagen na middernacht door Radio 1 wordt uitgezonden. Rodaan Al Galidi had voorgelezen uit zijn recent verschenen roman *De autist en de postduif*. Van de auteur en zijn werk - al drie romans en drie gedichtenbundels - kenden wij niets. Van de Iraanse muziek in het programma hadden wij ook nooit eerder gehoord. De muziek is van de niet meer piepjonge Iraanse violist en componist Farjad Farid. Zijn CD-reeks *Anroozha* telt vijf volumes waarop meeslepende stukken voor viool en piano. Slechts twee instrumenten, en mijn vrouw had gelijk: Het tweede nummer op het tweede volume (Sabhaye Tehran: nachten in Teheran) is het mooiste in de mooie reeks. Als je luistert naar deze muziek en leest in *De autist en de postduif* kom je in de buurt van de hemel.

Niet minder hemels, maar in woorden klinkt de lofzang op de liefde in *De postbode van Neruda*. Als het hele eiland meegeniet met het hoogtepunt van Mario en Beatriz in hun huwelijksnacht zingt de parochiepriester tijdens zijn nachtwake: 'Magnificat, staba, pange lingua, dies irae, benedictus, kyrie eleison, angelica.' Daar is, lijkt mij, geen woord Latijn bij. Lees deze boeken, drie wonderlijke bestellingen van Tante Pos, en verzin zelf de beste reden waarom.

Noud Bles

Carla Bogaards: *De verdronken postbode*, roman, 2009, Compaan uitgevers, prijs € 16,90 (paperback)

Rodaan Al Galidi: *De autist en de postduif*, roman, 2009, Uitgeverij Meulenhoff, prijs € 19,95

Antonio Skármeta: *De postbode van Neruda*, 2005, Uitgeverij De Geus; deze Geuspocket is met hulp van Frans Polman vast nog voor een klein bedrag te koop.

Alle bijdragen in de rubriek Van Boeken Bezeten die vanaf april 2002 in de nieuwsbrief zijn verschenen, kunt u terugvinden op de website van Noud Bles: www.noudbles.nl, kies: publicaties, columns, columnarchief

expositie

Binnenkort weer een nieuwe expositie bij Boekhandel Polman in Bemmél.

Aanbevolen boeken

Sytze van der Zee: *Vogelvrij*

Wie namen deel aan klopjacht en wie verraadden de joden in de tweede wereldoorlog? De schrijver trof, op zoektocht naar de verrader van Anne Frank in het Nationaal Instituut voor Oorlogs documentatie, tal van dossiers aan waarin verraad was gedocumenteerd. Het bleek weinig onderzocht. Van der Zee geeft zijn zoektocht een plaats in dit boek, waarmee hij verraders, verklikkers en jodenjagers een gezicht geeft.

prijs € 24,90 (geb)

Henk Nieuwenhuis : *Nieuwe Ecohuizen*

Aan de hand van 25 duurzaam gebouwde woningen biedt dit boek een prachtig overzicht van hedendaagse milieuvriendelijke architectuur. Met de meest recente innovaties op het gebied van duurzaam bouwen, ontwerpen en bouwen, maar ook met de grote variëteit aan ontwerpen overal ter wereld, vormt dit boek een belangrijke inspiratiebron voor zowel architecten, huiseigenaren als wel potentiële huizenkopers

prijs € 19,95

Franca Treur: *Dorsvloer vol confetti*

De 12-jarig Katelijne groeit als enig meisje op tussen zes broers in een streng (bevindelijk) gereformeerd Zeeuws boerengezin eind jaren tachtig, begin jaren negentig. Het intelligente, fantasievolle kind voelt zich een buitenbeentje; ze vlucht weg in fantasie en verhalen.

prijs: € 17,95

Bert Keizer: *Onverklaarbaar bewoond*

Bert Keizer, is op zoek gegaan naar de diepgang van de beschadiging van hersenen. Wie een deel van zijn hersenen moet prijsgeven als gevolg van een ongeluk, een tumor of een bloeding, kan met een ernstig verdraaide versie van zichzelf te maken krijgen. Een beschadigd brein is een beschadigde ziel. Hij volgde enkele maanden chirurgen en patiënten bij en na ingrepen in hersenen . Hij bewondert zijn collega's om hun moed maar stelde hen ook kritische vragen over de gevolgen van hun ingrepen. Hij constateert een onvermogen om aan te geven hoe wij onze hersenen bewonen. prijs € 39,95

Chris Cleave: *Kleine Bij*

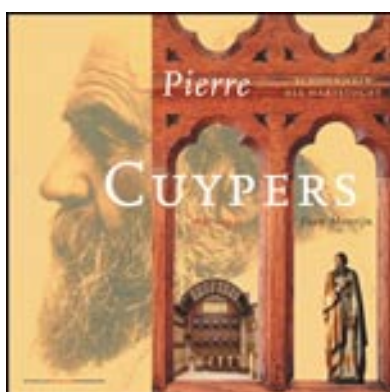
Een illegale Nigeriaanse vluchteling gaat in Engeland de confrontatie aan met het westen en met haar verleden.

prijs € 19,95

A neverending story

Zit je bij Boekhandel Polman aan tafel wat te kouten over van alles en nog wat, dan is het interessant om tegelijk het verloop van de bezoekersstromen in de winkel te bekijken. De meeste klanten struinen wat rond op zoek naar een roman, een detective of een regionaal historisch werk, anderen lopen na binnenkomst direct met een vraag naar een medewerker, kinderen rennen vaak linea recta naar hun hoek van de winkel, want ze weten dat de zaak een ruime sortering kinderboeken heeft. Maar zelden spoedt iemand zich naar de tafels met kunstboeken rechts achter in de winkel, terwijl daar toch een wereld van inspiratie voor het oprapen ligt. Onbegrijpelijk hoe goedkoop die dikke, rijk geïllustreerde boeken dikwijls zijn. Haast u, want Umberto Eco's *De geschiedenis van de schoonheid* en Gustav Klimt en diverse fotografen liggen er voor een wel heel schappelijk prijsje. Mooie kunstboeken die nooit met het werk van een gelauwerde auteur als Saskia Noort kunnen concurreren, maar die zonder meer een duurzame waarde hebben.

Zo trof ik twee boeken over de architect Pierre Cuypers (1827-1921), beide uitgegeven ter gelegenheid van het Cuypersjaar, twee jaar geleden. Architectuurkenner A. van Leeuwen publiceert een kloeki biografie waarin hij in vier thema's de Roermondse bouwmeester beschrijft, vanzelfsprekend geïllustreerd met veel foto's. Een goed gedocumenteerd boekwerk dat volledig recht doet aan de bouwer van onder andere het Rijksmuseum, het Amsterdamse Centraal Station, het klooster in Huissen en veel kerken in zijn favoriete neogotische stijl, aan de restaurateur van de Ridderzaal en de ontwerper van het allesbehalve alledaagse kasteel de Haar bij Haarzuilens.

In *Schoonheid als hartstocht* zet Illeen Montijn Cuypers en zijn werk in een cultuurhistorische context. Cuypers was een gelovig katholiek uit het kleinsteedse Roermond die de zwaar bevochten grondrechten van het katholieke volksdeel

vormgaf door zich als architect in noordelijk Nederland te manifesteren. Hij was, kortom, een voorman die aantoonde dat het loont op eigen kracht te vertrouwen en bovenregionaal te denken.

Niet zo bekend is dat Cuypers ook gemeenteraadslid voor de Rooms-katholieke Staatspartij was, eerst in Roermond en later in Amsterdam, waar hij gevierd, maar door zijn eigengereidheid ook omstreden was.

Niet zo bekend is ook dat de nummer één van Lijst 8 voor de komende raadsverkiezingen in rechte lijn een nazaat van de beroemde bouwmeester is. Onze Pierre Cuypers, inwoner van Bommel en geschiedenisdocent aan het OBC, was de laatste Cuypers die geboren is in het huis dat zijn voorvader voor de familie in Roermond bouwde. Cultuur en politiek heeft de jonge Cuypers dus niet van vreemden. Bouwde de oude, om zijn woorden te citeren, in 'de stijl van het gezond verstand', het aardje naar het vaartje profileert zich als een 'redelijk alternatief'.

Geconfronteerd met de opmerking dat Cuypers senior zich in zijn graf zou omdraaien als hij hoorde dat zijn afstammeling er een links-liberaal standpunt op nahoudt, reageerde junior zoals het een leraar betaamt die volgens zijn leerlingen het vertellen tot kunst verheven heeft. 'Sterker nog, dat hebben we enkele jaren geleden letterlijk gedaan, toen we zijn stoffelijk overschot naar een nieuw graf verplaatsten.' En dan komt er een verhaal in een meeslepende stijl waarvan we straks in de gemeenteraad nog veel kunnen genieten.

Eigenlijk liggen de boeken van Van Leeuwen en Montijn bij Polman op de verkeerde plek. Ze behandelen namelijk historische thema's die nog steeds actueel zijn. Plaats ze daarom, zoals de boekhandel dat tegenwoordig zo graag met nieuwe boeken van bestsellerauteurs doet, in grote fraai opgebouwde stapels op een opvallende plek in de winkel. In Bommel kan dan niemand om Pierre Cuypers heen.

Paul Troost

Illeen Montijn. *Schoonheid als hartstocht*

A.J.C. van Leeuwen. *Pierre Cuypers, architect 1827-1921*

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Boekhandel Polman te Bommel. Ingezonden artikelen verwoorden de mening van de schrijver.

De nieuwsbrief geeft nieuws en activiteiten over de wereld van 'het geschreven woord' in het algemeen en over onze boekhandel in het bijzonder.

Daarnaast willen we een podium zijn voor mensen die van boeken en literatuur houden. Dus indien u een stukje wilt schrijven voor de nieuwsbrief, aarzel dan niet!

De nieuwsbrief is gratis af te halen in de winkel.

Vanzelfsprekend wordt onze nieuwsbrief ook op onze website gepubliceerd.

Informatie:

Boekhandel Polman

Dorpsstraat 42

6681 BN Bommel

T: 0481 - 453 145

F: 0481 - 454 419

W: www.boekhandelpolman.nl

E: info@boekhandelpolman.nl

Bijdragen van:

- Noud Bles
- Paul Troost
- Riny Polman

Eindredactie:

- Frans Polman